

2. adventní neděle

VSTUPNÍ ANTIFONA Srov. Iz 30,30

Hle, Pán přijde spasit lidi všech národů a k radosti vašeho srdce dá, že uslyšíte jeho mocný hlas.

Uvedení do bohoslužby A

Dnes o druhé adventní neděli, nám prorok Izaiáš představí Boží království a svatý Jan Křtitel nám do něho ukáže cestu. My se nejprve ptejme každý sám sebe: Jak já si představuji Boží království? A jak má víra v Boží království působí na můj každodenní život?

Nebo:

Čekání bývá dlouhé, zvláště když se na přicházející událost opravdově těšíme. Jde přitom o poctivost a trpělivost. Vždyť všechno má svůj čas. Nedostatky toho, co jsme ošidili nebo uspěchali, rychle vyjdou najevo. Bylo by proto velkou škodou pokazit toužebně očekávanou chvíli podvodem a zkracováním nutné cesty. Dopřejme si čas na přípravu, na obrácení našeho nitra. Jen disponované srdce bude schopné přijmout přicházejícího Pána. Bylo by velkou škodou minout se s ním nebo ho nepoznat.

Uvedení do bohoslužby B

Žijeme ve světě plném nedostatků a občas se vyčítavě ohlížíme po jeho Stvořiteli. Zapomínáme, že svět není ještě hotový, a my lidé také ne. Že vlastně žijeme na velkém staveništi světa i lidí, kde zmatky pocházejí z nedodržování plánu Stvořitele. Také zapomínáme, že dělníky na tom staveništi jsme i my, a že záleží i na nás, aby se stavělo podle plánů autora světa Boha Stvořitele. Připomeňme si proto každý své vlastní nedostatky, vlastní neposlušnost Stvořitele a poprosme za odpuštění svých vin.

Nebo:

Advent je v liturgii slova charakterizován třemi velkými postavami, které jsou naplněné nadějí a důvěrou. Je to prorok Izaiáš, jehož pohled do budoucna naplňoval mesiánskou nadějí celé generace Božího lidu ve Starém zákoně, a jehož proroctví sílí křesťany prvních i posledních dob. Druhou postavou je svatý Jan Křtitel, muž, který stojí mezi oběma Zákony. Třetí postavou je Panna Maria, něžná, a přitom tak pevná. Současná liturgie vyzdvihuje její podíl na adventním očekávání a živou spolupráci s uskutečňováním Božího plánu spásy. I v našem očekávání je nutno stále spojovat neochvějnou nadějí na Kristův příchod, i jasný postoj tváří v tvář tomu, který už přišel a je mezi námi.

Uvedení do bohoslužby C

Radostnou zvěstí dnešní neděje je zpráva, že Bůh k nám přichází, že nám jde vstříc. Ale také, že my mu máme připravovat cestu: snižovat hory pýchy,

zasypávat propasti sobectví a nelásky. Projevme svou ochotu k vnitřnímu obrácení už zde, veřejně před Bohem i před lidmi, kteří budou pak doma vidět výsledky našeho rozhodnutí.

Nebo:

První tři adventní neděle se myšlenkami více zaměřují na očekávání Kristova druhého příchodu. Věnují se přípravě na něj. Poslední, čtvrtá adventní neděle se soustřeďuje na období bližší přípravy na slavnost Narození Páně a na události, které mu bezprostředně předcházely. Naše radostné očekávání je dnes provázeno výzvou k pokání z úst Předchůdce Páně a připravovatele cesty, svatého Jana Křtitele: „Hlásal křest pokání, aby byly odpuštěny hříchy.“ Vedle všech příprav a starostí, které se v těchto dnech začnou tvrdě hlásit o slovo, nezapomínejme na tu podstatnou a nejdůležitější přípravu: na naše vnitřní obrácení, na správný směr našeho bytí. Bylo by škoda nechat projít pravou radost kolem nás, zcela bez povšimnutí aniž by se nás dotkla a vstoupila do našeho nitra. Bez zřeknutí se zla a opravdového přilnutí k dobru, bez obrácení, by se to skutečně mohlo stát.

Neříká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Všemohoucí a milosrdný Bože, spěcháme vstříc tvému Synu a prosíme tě: nedopusť, aby nám stály v cestě pozemské zájmy, ale ať nebeská moudrost zúrodní naše nitro, abychom došli k věčnému životu s Kristem. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Cyklus A:

Uvedení do 1. čtení

Teď budeme naslouchat známému a slavnému Izaiášovu proroctví o Mesiáši a jeho království. Snažme se biblické obrazy převést do naší dnešní mluvy, abychom si uvědomili význam tohoto proroctví pro nás. Po katastrofálních událostech z roku 721 př. Kr., kdy Asyřané dobyli severní království, hrozí zánik také judskému království. V této situaci prorok mluví o nové budoucnosti. Z ponížení a bezmoci Izraele vyprýští nový výhonek: mesiánský král z Davidova rodu. Jeho dary označují praktické schopnosti najít prostředky a cestu k tomu, aby vnesl spravedlnost a pokoj do společnosti Božího lidu a mezi národy. Tento pokoj je vylíčen obrazy připomínajícími prvotní soulad v ráji.

1. ČTENÍ Iz 11,1-10 *Podle spravedlností bude soudit chudé.*

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Vyrazí ratolest z pahýlu Jesse,
výhonek vypučí z jeho kořenů,
spočine na nás duch Hospodinův:
duch moudrosti a rozumu,
duch rady a síly,
duch poznání a bázně před Hospodinem.
Má zálibu v bázni před Hospodinem.
Nebude soudit podle zdání očí,
nebude rozhodovat podle doslechu,
ale podle spravedlnosti bude soudit chudé
a podle práva se bude rozhodovat
pro pokorné v zemi.
Bude bít zemi holí svých úst,
usmrtí bezbožného dechem svých rtů.
Spravedlnost bude provazem jeho beder
a věrnost bude pásem jeho boků.
Vlk bude přebývat s beránkem,
levhart si lehne vedle kozlátka,
tele a lvíče budou žrát pospolu
a malý chlapec je bude vodit.
Kráva se bude pást s medvědicí,
jejich mláďata ulehnou spolu,
lev bude žrát jako býk plevy.
Kojenec si bude hrát nad dírou zmije
a nemluvně sáhne rukou do skryše
jedovatého hada.
Nikdo nebude škodit ani zabíjet
na celé mé svaté hoře,
protože poznání Hospodina naplní zemi,
jako vody pokrývají moře.
Tehdy se objeví kořen Jesse jako znamení národům;
pohané ho budou hledat
a jeho sídlo bude slavné.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 72,1-2.7-8.12-13.17 Odp.: 7

Odp.: V jeho dnech rozkvetne spravedlnost – a hojnost pokoje navěky.

Bože, svěť králi svou pravomoc, - svou spravedlnost královskému synu. -
Ať vládne tvému lidu spravedlivě, - nestranně tvým ubohým.

Odp.

V jeho dnech rozkvetne spravedlnost a hojnost pokoje, - dokud nezanikne luna. - Bude vládnout od moře k moři, - od řeky až do končin země.

Odp.

On vysvobodí chudáka, který se dovolává pomoci, - ubožáka, jehož se nikdo neujímá. - Smiluje se nad nuzným a chudým, - zachrání ubožákům život.

Odp.

Jeho jménu se bude žehnat navěky, - pokud bude slunce svítit, potrvá jeho jméno. - A v něm budou požehnána všechna plemena země, - blahoslaviti ho budou všechny národy.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Celé druhé čtení je třeba vidět v kontextu předcházejících veršů, které vyslovují nárok, aby silní nesli slabosti slabých a hledali prospěch bližního ke společnému růstu. Na to navazuje náš úryvek, který hovoří o vytrvalém nesení slabostí druhých. Je důležité si všimnout, že taková trpělivost není pouhým lidským úsilím, ale pramení z Božího slova, z Kristova příkladu a ze samotného Boha. Z takové starostlivosti jednoho o druhého může pramenit společná oslava Boha. Uslyšíme teď návod, jak si navzájem připravit a darovat pěkné svátky.

2. ČTENÍ Řím 15,4-9 *Kristus spasil všechny lidi.*

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři a sestry!

Všechno, co kdysi bylo napsáno, bylo napsáno k našemu poučení, abychom z Písma čerpali vytrvalost a povzbuzení, a tak měli naději. Bůh, zdroj vytrvalosti a povzbuzení, kéž vám dá, abyste v souladu stejně smýšleli podle vůle Krista Ježíše. Tak budete moci svorně a jedněmi ústy oslavovat Boha, Otce našeho Pána Ježíše Krista.

Přijímejte proto jeden druhého do svého společenství, jak i Kristus přijal vás - k oslavě Boží. Tím chci totiž říci: Kristus se stal služebníkem židů, aby se prokázalo, že Bůh je věrný, aby tím byla stvrzena zaslíbení daná praotcům; ale také proto, aby pohané oslavovali Boha, že jim prokázal milosrdenství, jak je psáno: „Proto tě budu velebit mezi pohany, tvému jménu budu zpívat chválu.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Lk 3,4.6

Aleluja. Připravte cestu Pánu, vyrovnajte mu stezky! – Každý člověk uzří Boží spásu. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Vystoupení svatého Jana Křtitele kolem roku 26. se odehrává na poušti, jež byla ve SZ místem setkání s Bohem. V tichu pouště zní výzva ke „změně smýšlení“, protože se přiblížilo nebeské království. Bůh se jako mocný vládce přibližuje svému lidu novým způsobem. Tato změna smýšlení doprovázená skutky je onou přípravou cesty pro Panovníka. Obrat „připravit cestu“ má svůj kořen ve staroorientální praxi připravit cestu pro návštěvu panovníka. Tento přicházející Panovník je větší než Jan Křtitel, protože má moc očistit od všech podob hříchu a zla. Celé Judsko vycházelo k Jordánu, aby uslyšelo Jana Křtitele. My ho uslyšíme zde, teď. Ale dáme si od něj říci?

EVANGELIUM Mt 3,1-12 *Obráťte se, neboť se přiblížilo nebeské království.*

Slova svatého evangelia podle Matouše.

V té době vystoupil Jan Křtitel a kázal v judské poušti: „Obráťte se, neboť se přiblížilo nebeské království.“ Jan byl totiž ten, o němž řekl prorok Izaiáš: „Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky!“

Jan měl na sobě oděv z velbloudí srsti a kolem boků kožený pás, živil se kobyčkami a medem divokých včel. Tehdy vycházel k němu Jeruzalém, celé Judsko a celý kraj kolem Jordánu, dávali se od něho křtít v řece Jordánu a přitom vyznávali své hříchy.

Když však viděl, že k jeho křtu přichází mnoho farizeů a saduceů, řekl jim: „Zmijí plemeno, kdo vám ukázal jak uniknout trestu, který už hrozí? Přinášejte tedy ovoce hodné obrácení. Nemyslete si, že můžete říkat: ‚Naším otcem je Abrahám!‘, neboť vám říkám: Bůh může oživit tyhle kameny a Abrahámovi z nich udělat děti. Sekera už je přiložena ke kořenu stromů; každý strom, který nenese dobré ovoce, bude poražen a hozen do ohně. Já vás křtím vodou, abyste se obrátili. Ale ten, který má přijít po mně, je mocnější než já; jemu nejsem hoden ani opánky přinést. On vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. V ruce má lopatu a pročistí obilí na svém mlatě. Pšenici uloží na sýpce, plevy však bude pálit ohněm neuhasitelným.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

KDE JE BOŽÍ KRÁLOVSTVÍ

Právě jsme slyšeli Boží slovo, které nám oznamuje Boží vůli. Co je teď posláním lidského slova? Má to být lidská odpověď na Boží vůli. Má to být hledání, zda a jak můžeme Boží vůli ve svém osobním životě naplnit. A nejen to: má nám dát radost z poznání a chuť ke konání.

Izaiášův barvitý obraz našeho Vykupitele a jeho království pokoje ještě doznívá v naší mysli: Mesiáš plný moudrosti bude podle spravedlnosti

rozsuzovat, podle práva bude rozhodovat. Kam přijde Mesiáš a jeho království, tam bude vlk přebývat svorně s beránkem a dítě si bude v bezpečí hrát nad dírou zmije.

Jistě všichni rozumíme, že tu není řeč o zvířatech, ale o lidech: člověk nebude jako dravý vlk. Jeden člověk neuštkne druhého jedovatým slovem jako zmije. Kristus - Mesiáš přinese do lidských vztahů pokoj.

Ale Kristus už přišel, už tu byl. Vykoupení už se stalo. Jak to tedy přijde, že jsou stále ještě mezi lidmi dravci a šelmy a hadi? Kde je to království pokoje? Copak nepanuje dál na světě nespravedlnost, copak slabší nejsou dál utlačováni? Copak není dál život plný trápení a nejistoty, copak to nevypadá stále tak, že právě ti slušní, dobří lidé mají život těžší než darebáci? Kde je spravedlnost Božího království?

A tu není divu, že se věřícímu člověku vnucuje představa, že Boží království a jeho spravedlnost je záležitostí až „onoho světa“, až po smrti: Ti, kdo v tomto životě trpěli, přišli zkrátka, ti budou mít za to přednost po smrti, na věčnosti. Někde se toto myšlení vyhrotilo až do představy, že nejen vlci a hadi - rozuměj zlí lidé - ale i Bůh sám sesílá na člověka trápení, na světě ho úmyslně sužuje, aby ho mohl za to odměnit po smrti.

Tak to není. Kristus Pán to říká jinak. Když blahoslaví lkající a trpící pro spravedlnost, říká to v přítomném čase, ne v budoucím: Blahoslavení jste, už teď. Nejen až po smrti, už teď sláva vám. Nejde totiž jen o to, snášet utrpení, ale o to, zvládnout je. Každé zlo, každé trápení, je v protikladu s Boží vůlí. Boží vůle nás vede, abychom se snažili podle svých sil přeměnit zlo v dobro, abychom usilovali vytvořit z materiálu svého života v dané situaci to nejlepší.

Těžký život dává nejvíce příležitostí k obracení zla v dobro, může být plodnější a požehnanější. A zkušenost nám to potvrzuje: Lidé, kteří ve svém životě hodně zakusili, bývají vyzrálí, ušlechtilí a stálí. Jen tak něco s nimi nepohne.

Posmrtné nebe, blaženost onoho světa, si tedy každý člověk buduje už v tomto životě tím, že obrací zlo v dobro, že své vlčí a hadí pudy mění v beránčí a holubičí. Jen ten, kdo se pro dobro rozhodne za živa a s touto rozhodností je koná, jenom ten je bude mít i po celou věčnost.

Už tedy rozumíme otázce, kde že tedy je to mesiášské království pokoje dva tisíce let po Kristově vykupitelské smrti? Je v srdcích lidí, kteří je přijali a pochopili. Kde Kristus nevešel do lidských srdcí, tam to jsou ještě dnes srdce vlčí a hadí.

Bratře a sestro: a co já - a co ty? My jsme Krista přijali, my jsme v něj uvěřili - aspoň si to myslíme. Je už v nás pokoj Božího království? S Janem a jeho žáky pojďme dnes Pánu Ježíši vstříc. S naším rozhodnutím po změně života k dobrému přichází už Boží království i k nám.

PŘIPRAVME CESTU PÁNU

Ještě nám zní v uších, co Jan Křtitel kázal v Judské poušti. Archeologové v té poušti nedaleko Mrtvého moře vykopali pozůstatky kláštera, kde v Ježíšově době žili lidé, kteří volání Jana Křtitele, vlastně už volání proroka Izaiáše, vzali doslova: „Na poušti připravte cestu Pánu!“ I dnes jsou muži a ženy, kteří dobrovolně opouštějí svět a odcházejí do kláštera, aby tam sloužili Božímu království.

„Připravte cestu Pánu!“ Tento příkaz platí nám všem, zvlášť teď, v adventní době. Znamená to, že máme všichni odejít na poušť či vstoupit do kláštera? Víme, že to tak není. Poušť je všude, kde jsou lidé, kteří spolu nemluví. Kteří se nestýkají. Kteří o Ježíši a jeho evangeliu nic nevědí. Není snadné v poušti našeho světa připravovat Pánu Ježíši cestu. Je to práce na celý život. Ale pro tento advent bychom si to mohli zkonkrétnit na tři úkoly.

Ten první zní: připravuj vánoce! Copak o to, myslíš si, to dělám. Přípravám na vánoce se nikdo nevyhne. Tolik věcí se musí udělat: vymyslet, komu jaký dárek, pak ty dárky sehnat. Udělat předvánoční úklid, navařit a napéci. A ještě sem tam i ve všední den zaběhnout do kostela na roráty a co vše ještě? Co ještě? To hlavní. Nechoň se! Co děláš, dělej klidně, chutě a s radostí.

Druhý adventní úkol zní: Připravuj na vánoce SEBE! Jan Křtitel k nám volá: Obráťte se, připravte cestu Pánu. K čemu by byl tvůj dárek tomu, na koho máš v srdci zlost! Napřed mu musíš odpustit. Co by pomohla světla na stromečku, kdyby v tobě zůstaly temnoty mrzoutství, urážlivosti a jaké ještě balvany a propasti. Zpytuj si svědomí před vánoční zpovědí jaksepatří důkladně. To je tedy druhý náš adventní úkol: připrav na vánoce sebe dobrou svatou zpovědí.

A třetí úkol? Také ten nám dnes vyhlašuje Jan Křtitel: Připravte cestu k Pánu i svým bližním. Cesta k narozenému Ježíši není jednokolejka, jen cesta tam. Je to dvoukolejka: od Pána Ježíše zase k lidem. S anděly máme ohlašovat lidem kolem sebe radostnou zvěst, že i jim se narodil ten, kdo je zachrání, kdo je naučí radosti, kdo jejich životu dá smysl. Tuhle adventní cestu k lidem známe ještě méně, než tu první a druhou. Ale kdo cestu hledá, ten cestu najde. Jen to zkusme, jen to znova a znovu zkoušejme. Mnoho se musíme ještě učit, abychom dokázali vánoce připravit, abychom sebe dokázali na vánoce dobře připravit, abychom uměli lidi přivádět k jesličkám. Pusťme se do tohoto učení s radostí.

JAK VYPRAVOVAT DĚTEM O PÁNU JEŽÍŠI

Je druhá adventní neděle. V kostele zní příslib, že už brzo vypučí ratolest z kořene Jesse, že už brzo budou vánoce. A doma? „Teď,“ řekneš si „je vhodná doba začít dětem vypravovat o Pánu Ježíši.“ O Pánu Ježíši se nejlíp mluví, až když děti mají vstípenou představu dobrého Boha Otce; když se naučily mít nebeského Otce rády. Samozřejmě, kde je víc dětí různého věku, tam se toto pořadí nějak přísně zachovávat nedá. Děti pochytnou dnes to a zítra ono, ale

rodiče musí vědět, jaké je to správné pořadí, aby doplnili a ujednotili mozaiku různých dojmů.

Poslechněte si vyprávění jedné mladé paní z jejího dětství, odstrašující příklad adventní katechese v rodině, která poškodila celý náboženský život dětí až do jejich dospělosti. Na první adventní neděli postavila maminka doma betlém a řekla dětem: „Tenhle malý chlapeček, to je Ježíšek, Boží Syn. Je u Otce v nebi a Bůh Otec mu předal všechnu moc nad celým světem. O vánocích sestoupí Ježíšek z nebe na zem a bude hodným dětem dávat dárky.“

Odpoledne přišla maminka z nákupu a řekla: „Představte si, děti, já jsem dnes potkala Ježíška.“ Děti zůstaly bez dechu. Vůbec se nedivily, že se Ježíšek ukázal mamince a ne jim. Věděly už od maminky, že Ježíšek se dá uvidět jen těm nejhodnějším dětem, které pokaždé dojedí všechno z talířů, které si nenadávají atd. K takovým vzorným dětičkám tyto děti nepatřily. Teď šlo tedy o to, co Ježíšek říkal, zda se na děti nezlobí.

A maminka využívala situace plnými rukama: „Ježíšek se mě ptal, zda teď před vánocemi jste hodnější a já mu přece musela říci pravdu. Ale máte ještě čas do vánoc se polepsit.“ A tak byl advent dětí plný křečovitého pachtění a snahy, být pořád a stále hodné.

Na Štědrý den děti tábořily u dveří pokoje a nakukovaly klíčovou dírkou, zda Ježíška nezahlednou. A zas to byla maminka, která se podívala a hned volala: „Děti, teď jsem zahlédla andělíčka!“ Je to krásná představa, že se nebe otvírá a přichází napřed svatý Mikuláš, pak sám Ježíšek, navštěvují děti a dávají jim dárky. Ale je to představa nepravdivá, pohádková. Když pak dítě slyší, a často velmi hrubě povídat, že nechodí ani Mikuláš, ani Ježíšek z nebe, že dárky kupují rodiče, pak není divu, že se zhroutl celý svět dětské víry a nemoudří rodiče tak ohroží víru dítěte. Naši křesťanští rodičové by měli umět mluvit svým dětem o Ježíši krásně, ale bez pohádkových nepravd o nebeské poště malého Ježíška. Jako o Pánu Ježíši, kterého poslal lidem dobrý Bůh Otec, aby je učil, jak se mají mít mezi sebou rádi.

A vánoční poselství, vánoční nadílka? Pověz to třeba takto: „Některé docela malé děti si myslí, že nadílka pod stromečkem jsou přímo od Ježíška z nebe. Vy už tomu jistě rozumíte lépe. Říkáme, že je to nadílka od Ježíška proto, že to byl Pán Ježíš, kdo naučil lidi, že mají mít rádi malé děti a že jim mají dělat radost svými dárky. Představte si, jaké to bylo na světě hrozné před Pánem Ježíšem. To se rodiče v mnoha zemích o děti vůbec nestarali. Když se dítě narodilo, ukázali je otcí. Ten se na ně podíval a když se mu nelíbilo, ukázal palcem dolů. To znamenalo, že mají dítě zabít. To je pak hodili do řeky nebo do kanálu. Když tatínek nechal dítě naživu, zas nezůstalo u rodičů, dali je na vychování jiným lidem, otrokům. Kdepak, aby se rodiče s dětmi bavili nebo si s nimi hráli; kdepak aby jim dávali dárky nebo dělali radost. Teprve až děti byly dospělé, začali se s nimi rodiče stýkat. Teď už rozumíte, proč říkáme, že dárky dětem jsou od Pána Ježíše: to on naučil rodiče, aby měli děti rádi, aby se o ně starali a dělali jim radost dárky.“

Nebudeme také při hovoru o Pánu Ježíši zdůrazňovat čas minulý. Tedy ne Ježíš, který žil kdysi dávno, ale Ježíš, který žije, který je. Teď už je zase u Otce, ale je nám stále blízko, aby nám mohl pomáhat. Na této základní informaci nemusí dítě při dospívání nic měnit. Naopak, může k ní připojovat stále další poznatky, jak Pána Ježíše postupně poznává, jak roste jeho láska k němu. Aby si dítě mohlo Pána Ježíše snadněji představit, má nad jeho postýlkou viset obrázek Pána Ježíše. Nejlépe obrázek dospělého, živého a laskavého Pána Ježíše; třeba obrázek, jak Pán Ježíš žehná dětem. To je pro dítě nejsrozumitelnější a nejvýhodnější představa. Poděkujme s radostí Bohu, že ho svým dětem můžeme hlásat a představovat zcela prostě a přece pravdivě.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Pane, svátky církevního roku jsou poselství, která nás seznamují s tvou vůlí. Prosíme tě:

Kéž i v tento čas povoláš ty, kterým chceš dát podíl na své učitelské, pastýřské a kněžské službě.

Za lidi, kteří dnes plní obchody; aby nezapomněli, že bez lásky je sebedražší dárek bezcenný.

Za lidi zatrpklé, kteří se cítí osamělí a zklamaní; aby našli dobré přátele a skrze ně i Přítele Ježíše.

Za nás všechny, abychom si sami nestáli v cestě svou úzkoprsostí a povrchností, když máme jít za tebou.

Za naše farní společenství; aby skrze nás přišel Kristus k lidem, kteří jej neznají.

Pane Ježíši, ty jsi ten, který má přijít a zřídit v naší době a v našem světě své království: Přijď už tedy, Pane Ježíši. Přijď a neváhej. Amen.

Nebo:

Naše síly nemohou vyřešit mnohé problémy tohoto světa a sami nedokážeme naplnit ani touhu svého srdce po vnitřním pokoji. Proto se obraťme k tomu, který je mocnější než my a volejme:

Pamatuj na všechny křesťany: dej svému lidu ducha moudrosti a rozumnosti, rozvážnosti a síly, ducha poznání, zbožnosti a úcty.

Pamatuj na hříšníky a dej nám milost pravého obrácení.

Pamatuj na tento svět, v němž často silní utlačují a vykořisťují slabé.

Pamatuj na tento svět, v němž mnozí zraňují ostatní lidi svou záští a nepřátelstvím.

Pamatuj na tento svět, v němž bývá zrazována důvěra a věrnost.

Pamatuj na tento svět, v němž mnozí žijí ve strachu z jiných lidí, z války a z násilí.

Pamatuj na tento svět, v němž je mnoho opuštěných a znevážených, nemocných a trpících.

Pamatuj na každého nepatrného člověka, který touží po dobru, a posilni ho svým Duchem.

Rozpomeň se na to, co je v životech mnoha lidí slabé a odumřelé: na víru, naději a lásku a oživ je svým Duchem.

Pamatuj na naše společenství a dej nám porozumění a otevřenost v našich vztazích.

Pane, znovu a znovu k tobě přicházíme s celou svou důvěrou. Tobě buď čest a sláva po všechen čas a na věky věků. - Amen.

Cyklus B:

Uvedení do 1. čtení

Dnešní starozákonní čtení pochází z tzv. „Knihy útěchy Izraelovy“. Je to poselství útěchy, původně určené izraelským zajatcům v Babylóně. Ale platí i všem, kdo se cítí v zajetí dnešních Babylónů: Bůh Vysvoboditel už přichází, připravujme se tedy!

Nebo:

Prorok Izaiáš v první části našeho úryvku utěšuje lid v babylónském vyhnanství: slibuje jim návrat do jejich země. Prorok má promlouvat k srdci podobně jako při uzavření smlouvy na poušti po vyjití z Egypta: také po vyjití z Babylónu vznikne nový vztah mezi Bohem a jeho lidem. Izrael poznal přemíru následků za svůj hřích, nyní Bůh dává dar svobody. Tak jako se před babylónskými chrámy připravovaly rovné cesty pro průvody se sochami božstev, podobně i teď se má připravit cesta pro Boha slávy, který vede Izraele triumfálním průvodem: Bůh přichází jako mocný vítěz a zároveň jako starostlivý pastýř, který s mateřskou láskou shromažďuje svůj ztracený a rozptýlený lid.

1. ČTENÍ Iz 40,1-5.9-11 *Připravte cestu Páně!*

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Těšte, těšte můj národ

- praví váš Bůh.

Mluvte k srdci Jeruzaléma,

volejte k němu,

neboť je skončena jeho špatnost,
odčiněna jeho nepravost,
vzal totiž z Hospodinovy ruky
dvojnásob za všechny své hříchy.

Hlas volá:

"Na stepi připravte Hospodinovi cestu,
v pustině urovnejte stezky našemu Bohu!

Každé údolí ať se zvýší
a každá hora a pahorek ať se sníží!

Co je křivé, ať se napřímí,
co je drsné, ať se narovná!

Hospodinova velebnost se zjeví
a každé tělo společně užítí,
že mluvila Hospodinova ústa."

Vystup na vysokou horu,
ty, který hlásáš pro Sión radostnou zvěst,
pozdvihni mocně svůj hlas,
ty, který hlásáš pro Jeruzalém radostnou zvěst!

Pozdvihni svůj hlas a neboj se;

řekni judským městům:

"Hle, váš Bůh!"

Hle, Pán, Hospodin, přichází s mocí,
jeho rámě mu dává vládu.

Hle, u sebe má svou mzdu
a před sebou má svůj zisk.

Jako pastýř pase své stádo,
svým ramenem shromažďuje beránky,
ve svém klínu je nese,
březí ovce šetrně vede.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Ži 85,9ab+10.11-12.13-14 Odp.: 8a

Odp.: Pane, ukaž nám své milosrdenství!

Kéž mohu slyšet, co mluví Hospodin, Bůh: - jistě mluví o pokoji pro svůj lid a pro své svaté. - Jistě je blízko jeho spása těm, kteří se ho bojí, - aby sídlila jeho velebnost v naší zemi.

Odp.

Milosrdenství a věrnost se potkají, - políbí se spravedlnost a pokoj. - Věrnost vypučí ze země, - spravedlnost shlédne z nebe.

Odp.

Hospodin též popřeje dobro - a naše země vydá plody. - Spravedlnost bude ho předcházet - a spása mu půjde v patách.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Svatý apoštol Petr zápasí s naší nedočkavostí. Když něco chceme, rádi bychom to měli hned. Naučme se tedy správné perspektivě Božích dětí: pohledu na život ze zorného úhlu věčnosti.

Nebo:

První křesťané očekávali Kristův příchod jako blízký. Jelikož nenastával, jedni kvůli tomu začínali prožívat těžkosti ve své víře, jiní se tomu posmívali a vedli si lehkomylně. Věřící se pak ptali, jaký je důvod tohoto Božího otálení, a jaké to má důsledky pro život křesťana. Na to odpovídá úryvek z druhého Petrova listu: Bůh chce zachránit všechny lidi, proto poskytuje všem potřebný čas, aby prohlédli a změnili svůj život. Tento čas však není neohraničený: jednou přijde konec tohoto světa a ten je líčen obrazy z apokalyptické literatury: vše se roztaví v ohni. To je symbol radikální proměny a očištění. Teprve pak se objeví nová nebesa a nová země.

2. ČTENÍ 2 Petr 3,8-14 *Čekáme nová nebesa a novou zemi.*

Čtení z druhého listu svatého apoštola Petra.

Jednu věc, milovaní, nesmíte přehlédnout: že je u Pána jeden den jako tisíc roků a tisíc roků jako jeden den. Ne že by Pán otálel splnit to, co slíbil, jak ho někteří lidé obviňují z otálení, ale je k vám shovívavý, protože nechce, aby někdo zahynul, naopak chce, aby se všichni dali na pokání.

Ten den Páně však přijde jako zloděj a tehdy nebesa náhle s rachotem pominou, živly se stráví žářem i země a všechno, co se na ní bude nalézat.

A tak všechno vezme za své. Jak vám proto musí ležet na srdci, abyste žili svatě a zbožně, a tak očekávali a urychlovali příchod toho Božího dne, kdy se nebesa stráví v ohni a živly rozplynou v žáru. Ale my čekáme - jak on to slíbil - nová nebesa a novou zemi, kde bude mít svůj domov spravedlnost.

Když tedy na to musíte čekat, milovaní, horlivě se snažte, abyste byli před ním bez poskvrny a bez úhony v pokoji.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Lk 3,4.6

Aleluja. Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky! - Každý člověk uzří Boží spásu. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Dobře bude poslouchat dnešní evangelium ten, kdo ve volání Předchůdce Páně po nápravě života uslyší výzvu ke svému osobnímu obrácení a k hlubokému prožití svátosti milosrdenství, adventní svaté zpovědi.

Nebo:

Tu se hlásá radostná zvěst o Ježíši Kristu, který přinesl nový život svými slovy i mocnými činy. Příchod tak velikého Zachránce vyžadoval však určitou přípravu, a proto vystupuje svatý Jan Křtitel. Jeho jednoduchá strava a oblékání jsou prorockým svědectvím prostého života Předchůdce Páně, který se tak podobá proroku Eliášovi. Jan se nepovažuje za hodného, aby pro přicházejícího Zachránce vykonal byť jen nízkou otrockou službu, tak velký je mezi nimi odstup. Přicházející Mesiáš křtí totiž Duchem svatým, přináší skutečné očištění od hříchů. Vylití Ducha bylo jasným znakem času spásy.

EVANGELIUM Mk 1,1-8 *Vyrovnejte stezky Páně!*

Slova svatého evangelia podle Marka.

Začátek evangelia o Ježíši Kristu, Synu Božím:

Je psáno u proroka Izaiáše: "Hle, já posílám svého posla před tebou, on ti připraví cestu. Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky!"

Když Jan Křtitel vystoupil na poušti, hlásal křest pokání, aby byly odpuštěny hříchy. Vycházel k němu celý judský kraj a všichni jeruzalémští obyvatelé, dávali se od něho křtít v řece Jordánu a přitom vyznávali své hříchy.

Jan nosil šat z velbloudí srsti a kolem boků kožený pás. Živil se kobyčkami a medem divokých včel. Kázal: "Za mnou už přichází mocnější, než jsem já; nejsem hoden, abych se sehnul a rozvázal mu řemínek u opánek. Já jsem vás křtil vodou, ale on vás bude křtít Duchem svatým.

Slyšeli jsme slovo Boží.

MARKOVO EVANGELIUM

Dnešní evangelium je začátek Markova evangelia. Markovo evangelium je radostná zvěst o životě Pána Ježíše, Božího Syna a mocného divotvůrce. Slyšeli jsme dnes, co svatý Jan Křtitel o něm kázal: „Za mnou přichází mocnější, než já. Já jsem vás křtil vodou, ale on vás bude křtít Duchem svatým.“ Markovo evangelium nás v tomto liturgickém církevním roce bude provázet velmi často, v liturgickém mezidobí prakticky každou neděli tak, jako v roce minulém to byl svatý Matouš. Svatý Marek je jedním ze čtyř evangelistů: jsou to svatí Matouš, Marek, Lukáš a Jan. V pořadí Nového zákona je sice druhý, ale někteří jej považují za časově prvního, podle toho by jeho evangelium bylo nejstarší. Bylo napsáno okolo roku 65 v Římě pro křesťany z pohanů, hlavně pro Římány.

Jméno Marek je považováno za jakési jeho příjmení; jeho první a původní jméno bylo hebrejské jméno Jan. Marek - to bylo jeho pozdější římské jméno. Jeho matce Marii, známé a vážené křesťance, patřil v Jeruzalémě prostorný dům, v němž se scházeli Ježíšovi učedníci. Má se za to, že se tam konala i Poslední večeře a příprava na Soslání Ducha svatého. Tak mladičký Jan Marek mohl mít účast na prvokřesťanském dění. Sem zamířil svatý apoštol Petr po svém vysvobození ze žaláře. Vraceli se sem z misijních cest apoštolové, vypravovali o všem a mladičký Marek naslouchal. Marek byl příbuzným svatého Barnabáše, významného křesťana z Kypru, toho, který jako jeden z prvních uvěřil v pravdivost obrácení Šavla na svatého Pavla.

Přicházel sem i svatý apoštol Pavel. Plánovaly se tu další misijní cesty a mládenec Marek chtěl, aby jej vzali s sebou. V zapojení do apoštolské služby můžeme Marka sledovat už od roku 44, kdy Pavel s Barnabášem se vracejí z Jeruzaléma do Antiochie, vzali jej sebou. Odtud se vydali na první apoštolskou cestu na Kypr se zastávkou v Salemině a Marek šel s nimi jako pomocník. Z Kypru se plavili do Pamfýlie na maloasijské pevnině. Chlapec nemohl svízele misijní cesty ještě snést, takže z Perge v Pamfýlii se vrátil zpět do Jeruzaléma. Avšak to ho neodradilo, aby to nezkusil znovu, tentokrát se svým příbuzným Barnabášem se odebral na Kypr, pak byl průvodcem svatého Petra. Petrovi dělal zřejmě tlumočnicka a vydržel při něm věrně na cestách i ve vězeních. Byl žákem svatého Petra a podle jeho kázání na žádost římských křesťanů začal sepisovat svůj spis o Pánu Ježíši a zapisoval kázání Petrova, Pavlova a Barnabášova. Do jednoho spisu spojil, co si křesťané o Pánu Ježíši začali zapisovat pro potřebu vyučování nových křesťanů. Kolovala totiž už mezi nimi sbírka Ježíšových výroků, sbírka o Ježíšových mocných činech a divech, sbírka o Ježíšových sporech se Židy, sbírka Ježíšových podobností, brzy vzniklo i vylíčení Ježíšova umučení. Marek tyto sbírky znal a spojil dohromady. Nechtěl psát Ježíšův životopis v časové posloupnosti od jeho narození. Sepsal, a tak pro nás zachránil, co se o Pánu Ježíši zachovalo. Nejprve o Ježíšově působení v Galileji. Potom o jeho cestě do Jeruzaléma; závěrem o Ježíšově smrti a zmrtvýchvstání. Marek se jako jediný zmiňuje o zcela nepodstatné události v Getsemanské zahradě, která nejspíš patřila jeho matce a on tam asi přespával. Při hluku ozbrojenců odvádějících Pána Ježíše se šel podívat, co se děje, a když viděl průvod, píše o tom: „Jeden jinoch šel za ním, měl pouze lněné plátno přehozené přes holé tělo. I toho se chtěli zmocnit, ale on jim nechal plátno v rukou a utekl nahý.“ (Mk 14,51-52). Biblisté v této podrobnosti vidí náhradu jeho podpisu.

Později s Barnabášovým návrhem brát Marka na druhou apoštolskou cestu v roce 50 Pavel nesouhlasil a mezi oběma apoštolami z toho vznikla roztržka. Barnabáš se tedy plavil s Markem na Kypr, zatímco Pavel si vzal na cestu do Malé Asie a Řecku Silase. Nedorozumění Pavla s Markem však nebylo trvalé, neboť v dalších listech ho Pavel vzpomíná a nazývá svým pomocníkem. Při první Pavlově římské vazbě byl Marek s ním. Když Pavel strádal ve vězení podruhé, žádal Timoteje, aby s sebou přivedl Marka. Ale svatý Marek podle

tradice býval též významným společníkem svatého apoštola Petra. Ten ve svém prvním listu psaném z Říma připojuje též Markův pozdrav. Marek je některými starokřesťanskými spisovateli označován nejen za Petrova pomocníka, ale dokonce i tlumočníka. Vztah svatého Petra k Markovi je velmi srdečný, apoštol jej nazývá svým synem, nejspíše jej po seslání Ducha svatého pokřtil. Možná také proto, že byl delší čas Petrovým pomocníkem. Jestliže svatý Matouš psal hlavně pro křesťany ze židovství, a proto cituje hodně proroky, aby dokázal, že Ježíš je Mesiáš, pak svatý Marek ve svém evangeliu se zase zaměřuje na křesťany z pohanství, kteří mnoho nevěděli o Mesiáši a významu mojžíšského zákona. Marek proto dokazuje na základě Ježíšova majestátu a zázraků, které Ježíš konal, že Ježíš je skutečně slíbený Mesiáš, Boží Syn. Záměrem jeho evangelia je ukázat Krista Pána v jeho božské velebnosti, proto zdůrazňuje dojmy, jaké zanechaly Kristovy skutky u židů, kteří se divili, velebili Boha a říkali: „Něco takového jsme ještě nikdy neviděli.“ Toto Markovo líčení končí vyznáním římského setníka: „Tento člověk byl opravdu Boží Syn.“ Celé Markovou evangelium je prosyceno duchem svatého apoštola Petra. Jako bychom ještě dnes slyšeli Petrovu řeč v domě setníka Kornélia, kde mluvil o Kristově životě, díle a ukřižování. Právě v Markově evangeliu také nejlépe poznáváme Petrovu osobnost.

Markovo evangelium je rovněž rozvinutím velkého paradoxu, kdy svět Pána Ježíše odmítá, ale oslaví jej sám Bůh. Lid je nejprve Ježíšem nadšen, potom zklamán ve svých pozemských mesiášských očekáváních Ježíše zavrhuje. Vůbec nechápe náboženský charakter Ježíšovy zvěsti. Proto se Pán Ježíš věnuje především skupince vyvolených učedníků, s nimi pak odchází z Galileje do Jeruzaléma, kde je ukřižován. To je základní téma Markova evangelia: že odmítnutí a smrt Mesiáše byly v Božím plánu spásy lidstva, že Mesiáš musel trpět. Jak jsme viděli v dnešním začátečním úryvku Markova evangelia, Marek začíná vystoupením svatého Jana Křtitele, potom následuje Ježíšův křest a pokušení jako příprava na jeho veřejný život, pak Ježíšovo působení v Galileji, působení mimo Galileu, cesta do Jeruzaléma, Poslední večeře, ukřižování, velikonoční události a závěr. Podle těch, kteří se domnívají, že Markovo evangelium je napsáno časově jako první, jeho evangelium se mělo stát základem líčení Ježíšova života a jeho působení evangelistům Matoušovi a Lukášovi. Prakticky šlo o Petrova kázání, sepsaná k snazšímu zapamatování na žádost Římanů. Evangelium začíná vyprávěním o kázání svatého Jana Křtitele na poušti, která bývá považována za domov lvů, proto je Marek symbolicky zobrazován se lvem, někdy s okřídleným. Přidávaná křídla k symbolům evangelistů mohou být výrazem, že jde o spisy z vnuknutí Ducha svatého, ukazující cestu do nebeského království. Markovo evangelium se vyznačuje počátečním důrazem na příchod Páně, na přiblížení se Božího království i samostatnou kapitolou, týkající se vzkříšení a celkovou stručností a krátkostí spisu.

Podle tradice se svatý Marek z Říma odebral do hlavního města Egypta Alexandrie, hlásal tam evangelium a založil křesťanskou církevní obec, kterou spravoval jako biskup. Kolem roku 65 znovu přicestoval do Říma a pomáhal Petrovi a Pavlovi až do jejich smrti. Pak se vrátil zpět do Alexandrie, kde ho o velikonocích čekala mučednická smrt. Při bohoslužbě byl přepaden zástupem pohanů, kteří mu hodili provaz na hrdlo a smýkali ho ulicemi po hrbolatých cestách, dokud neskonal. Legenda vypráví, že když zemřel, přihnala se bouře s kroupami a jen díky jí se podařilo věřícím unést a důstojně pochovat Markovo tělo. Bylo to za vlády římského císaře Trajana, který panoval v letech 98-117. Zprvu byl pohřben v Bucoli, k níž ho vrahové na provaze dotáhli, a později v městě Canopo. Na obou místech byly nad hroby zbudovány kostely a jsou doloženy historicky. V roce 644 byl kostel v Canopo vypálen, ale byl vybudován znovu. Do roku 828 se pak klade přenesení Markových ostatků do Benátek; v té době vznikla totiž první benátská bazilika svatého Marka. V roce 976 vyhořela, avšak znovu byla postavena, v současné podobě v letech 1063 - 1094 a od té doby je svatý Marek patronem města na lagunách. Životní osudy Markovy se nám ztrácejí v mlhách minulosti, nic moc jistého o něm nevíme, ale jeho dílo, kniha jeho srdce, jeho evangelium, zůstává a žije přes dálku tisíciletí. Obnovme v sobě úctu k evangeliím, jakou měl už svatý Ignác z Antiochie pár desítek let po Markovi, když napsal: „Evangelium, to je pro mne zde přítomný a ke mně mluvící Kristus.“

JAK POZNAT PÁNA JEŽÍŠE

Slyšíme to dnes ze všech stran: je advent, Pán přichází, připravte se na jeho příchod. Prorok Izaiáš volá, abychom mu připravili rovnou cestu: prohlubně zasypali, kopce snížili, zatačky srovnali. Svatý Jan Křtitel volá: "Přichází za mnou mocnější, než jsem já, připravte se!" Jak se máme na příchod Pána Ježíše připravit? Minulou neděli jsme slyšeli, že se máme v adventě naučit znát sebe, znát své chyby a napravit je. Dnes dodejme, že se musíme naučit znát nejen sebe, ale i Pána Ježíše, abychom jej rozeznali, až přijde. Mnoha lidem se totiž stalo, že ho nepoznali. Už za jeho života se to stalo, a to většinou celého národa. Mnoha lidem se to stává dodnes. I sám svatý Jan Křtitel byl na rozpacích a posílal za ním své žáky s dotazem: "Jsi ty opravdu ten, který má přijít?" Čím to je, že lidé nemohou poznat Pána Ježíše, svého Vykupitele? Je to tím, že si o něm každý udělá nějakou vlastní představu, a protože Pán Ježíš je jinačí, než ta představa, tak ho odmítnou, a nepoznají.

Ptal se jeden chlapec, a vůbec to už nebyl nijaký malinký chlapeček, byl už velký dost, a přesto se ptá maminky: „Mami, proč je Ježíšek holčička?“ Tu se maminka zarazila: „Jakpak se tak můžeš hloupě ptát?“ A tu ten chlapec povídá: „No přece všude je tak namalovaný: v sukních jako mají děvčata, a má dlouhé vlasy s blond přelivem, a pusku má také namalovanou, to kluci nedělají.“ Ten chlapec si udělal představu podle nevkusných, kýčovitých obrázků. Jak si jej

představoval svatý Jan Křtitel? Víme to z jeho kázání. Mesiáš bude slavný a mocný král, který udělá pořádnou prověrku všech lidí: všechny hříšníky zahubí bleskem, bez milosti provede čistku v celém národě, odstraní zlo z tohoto světa. A mnozí lidé si to tak myslí dodnes. Že nejlepší prostředek, jak odstranit zlo ze světa, je zahubit a pobít všechny zlé. Bůh jako Mstítel, který potrestá ty, co mně ublížili, to je představa podle jejich gusta.

Jak mají potom poznat Vykupitele v dítěti, v synáčku Panny Marie, v Ježíši plném dobroty a milosrdenství, který nechce být vůdcem politické revoluce, nechce zabíjet, ale chce zachraňovat, křísit a oživovat? Ano, to je náš adventní úkol, to je naše příprava na setkání s Ježíšem. Zamyslet se, uvědomit si: jak si vlastně představuji Pána Ježíše? A jaký je Pán Ježíš ve skutečnosti? Jak rozděluje lidi, když ne na hříšníky a spravedlivé? To jsou otázky, na které musíme hledat odpověď znovu a znovu, po celý svůj život. Kousek po kousku objevovat jeho podobu ve vyprávění evangelia, i v tváři hodných lidí. Plně ho poznáme až tváří v tvář, ale teď už víme jistě jedno, že rozděluje lidi ne na spravedlivé a hříšníky, vždyť jsme hříšníci všichni, ale že dělí lidi podle lásky: zda umí milovat jiné a chtějí být milovaní, nebo zda láskou pohrdají a odmítají ji. Vyznejme teď společně svou víru v Pána Ježíše a poprosme: Prolom, Pane, nebesa a sestup mezi nás. Dej se nám poznat v této svaté Oběti, v eucharistické slavnosti tvé lásky.

UČIT SE OD DĚTÍ

„Připravte cestu Pánu!“ Tak na nás dnes v evangeliu volá Předchůdce Páně, svatý Jan Křtitel. Ale kam nás to Jan Křtitel posílá? Kam že máme připravit cestu? Máme si teď v adventě především urovnat cestu do vlastního srdce. Jednu cestu ke svému já dobře známe a ta je dobře vyšlapaná. Je vyšlapaná za tím, co je nám příjemné. Jan míní, že je už načase, abychom se obrátili opačným směrem: do vlastního srdce. Že místo na libůstky života máme obrátit pohled na sebe, abychom se uviděli jací jsme, bez společenské masky, bez nalíčení, bez divadélka, kterým se lidem předvádíme. Dále si máme urovnat cestu k bližnímu. Běžné a dobře vyšlapané jsou cesty ke zneužití bližního. Známe mnoho prostředků a způsobů, jak bližního využít ke svému prospěchu. Jan míní, že je načase, abychom se obrátili opačným směrem: na cestu služby bližnímu, na cestu odpuštění bližnímu, na cestu pomoci bližnímu.

Také máme urovnat svou cestu k Bohu. Jakou znáš cestu k Bohu? Mnozí znají jen tu, po které se rozběhnou, když něco potřebují, když jim začne téci do bot: „Pane Bože, pomoz! Pane Bože, zaříd' tohle, udělej tohle!“ I cesta do kostela je někomu jakýmsi výměnným obchodem: „Já ti dám, Pane Bože, tuhle pobožnost, ty se za to ukaž uznalý a dej mi za to toto!“ Jan míní, že je načase, abychom se i na této cestě obrátili. Abychom nehleděli na Boha jako na obchodního partnera, pojišťovacího agenta proti živelným a životním pohromám, ale abychom se vydali na cestu k němu s pokornou a důvěrnou

láskou jako děti k svému Otci. A teď se zeptejme, kdo bude naším cestovním průvodcem? Na cestách, na zájezdech do neznámých nových krajín míváme s sebou zkušeného průvodce. Ten cestu zná, ten se všude vyzná, ten se stará, abychom správně dojeli, abychom z cesty měli co nejlepší užitek.

Na cestě do vlastního srdce, na cestě k bližnímu, na cestě k Bohu Otci máme také zdatného průvodce. Sám Otec nám jej posílá naproti a to je radostné poselství adventu: že nebeský Otec nám posílá svého Syna, aby nás vedl životem a přivedl k Němu. A jak k nám tento průvodce přichází? Ne v síle, ne v moci, ale v podobě dítěte. Cesta dítěte je i pro nás cesta k Otci. Stojí psáno: „Nebudete-li jako maličci, jako děti, Boží království ani nevidíte.“ Co si pod tím máme rozumět, jak jít životem cestou dítěte? Pozoruj dítě, jeho bezelstnost, jeho lásku, jeho radostnost a veselost a budeš znát odpověď. Ptali se návštěvníka ze zahraničí, co ho u nás zaujalo. Řekl: „Jedno je mi divné. U vás zpívají jen malé děti a opilci.“

Od dětí se můžeme učit radosti a veselé mysli bez dopingu sklenic. Od Božího Dítěte, u betléma, se můžeme učit těšení na svátky, radosti z dávání, radosti z obdarování. Advent je čas dětí. Advent můžeme správně prožít jen po způsobu dětí. Nebudete-li jako maličci, Boží království nevidíte. Dětská živost a hravost ať v nás tedy žije dále jako stálá ochota změnit svůj život k lepšímu, měnit svět kolem sebe k lepšímu. Prorokem na poušti světa v letošním adventu ať jsme tedy my místo Jana Křtitele. Ať naše radostnost káže našemu okolí radostnou zprávu, že náš Vykupitel už přichází. Že je čas mu připravovat cestu do našeho srdce.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Pán Ježíš se stal Synem člověka, abychom my se mohli stát Božími dětmi. Prosme jej:

Kéž i v tento čas povoláš ty, kterým chceš dát podíl na své učitelské, pastýřské a kněžské službě.

Dej všem lidem dobré vůle plno vánoční radosti.

Dětem, o které se rodiče nestarají, dej dobré přátele a kamarády.

Osamělým lidem pošli někoho, koho by mohli mít rádi.

Ať si lidé připravují vánoční dárky s láskou.

Ať se tě snažíme co nejlépe poznat.

Ať se v adventě zbavíme svých chyb a zlovyků.

Přijdi nám vstříc, Vykupiteli, a přitáhni k sobě naše srdce teď i po všechny dny našeho života. - Amen.

Nebo:

Věříme, že Bůh na nás lidi myslí a že se o nás stará. Spolehněme se na jeho slovo, přednesme mu své prosby a volejme:

Za pokoj a jednotu křesťanských církví.

Za všechny lidi, kteří se snaží ostatním pomáhat, podporovat a doprovázet je a také za ty, kteří se nasazují pro lidi v nouzi.

Za všechny, kteří usilují o pokojné soužití mezi lidmi, národy a kulturami a také za vytrvalost pro politiky, kteří si neulehčují svou práci zneužíváním moci a násilím.

Za všechny, kteří jen s velkými obtížemi zajišťují sobě a svým blízkým živobytí;

Za nezaměstnané a za ty, kteří vydělávají příliš málo.

Za ty, kterým jejich chudoba nedovoluje doufat v příznivou budoucnost pro sebe a pro své děti.

Za lidi, kteří ztratili všechnu naději a také za ty, kteří se ocitli uprostřed války nebo v prostředí plném nenávisti a strachu.

Za ty, kteří zavírají oči před utrpením a před nebezpečími, které ohrožují náš svět.

Bože, tys přinesl spásu celému světu a každého člověka toužíš přivést do světla své slávy. Za to ti děkujeme a chceme tě chválit po celý svůj život i na věky věků. – Amen.

Cyklus C:

Uvedení do 1. čtení

Dnešní první čtení nám dotvrzuje, že Starý zákon je nazýván právem Vychovatel ke Kristu.

Nebo:

Kniha Baruchova nás uvádí do doby babylónského zajetí. V uvedeném úryvku, který patří do její závěrečné části, prorok potěšuje vyhnance příslibem blízkého návratu domů. K líčení slávy tohoto návratu prorok používá obrazy a symboly převzaté ze svatební oslavy. Izrael má odložit roucho své žalosti, kterým vyjadřoval svůj vnitřní smutek, a má obléknout ozdobu věčné slávy a roucho spravedlnosti, tj. spásy. Znamením nové důstojnosti je také koruna a nové jméno. Tento návrat bude dokonce slavnější než návrat po vyjití z Egypta. Tato příslibení se definitivním způsobem naplní v mesiánské době při navrácení všech vykoupených k Bohu.

1. ČTENÍ Bar 5,1-9 *Bůh ukáže tvůj jas.*

Čtení z knihy proroka Barucha.

Svlékni ze sebe, Jeruzaléme,
roucho své žalosti a soužení
a oblékni se v ozdobu věčné slávy,
kterou ti dává Bůh.
Přioděj se rouchem spravedlnosti od Boha
a postav si na hlavu korunu slávy Věčného.
Každému, kdo je pod nebem,
ukáže Bůh tvůj jas.
Neboť navěky ti bude dáno jméno od Boha
„Pokoj spravedlnosti“
a „Vznešenost bázně Boží“.
Vzchop se, Jeruzaléme,
a postav se na výšině,
pohleď na východ a podívej se na své děti,
které se shromáždily na rozkaz Svatého
od východu slunce až na západ.
Jak se radují z toho, že Bůh na ně pamatoval!
Neboť vyšly z tebe pěšky, vedeny od nepřátel,
ale Bůh je přivede k tobě,
nesené se slávou jako na královském trůnu.
Bůh totiž rozkázal snížit každou vysokou horu,
odvěké pahorky,
a vyplnit údolí na rovnou zemi,
aby Izrael kráčel bezpečně k Boží slávě.
Také lesy a každý vonný strom
zastíní Izraele na Boží rozkaz.
Ano, Bůh přivede Izraele,
který se bude radovat ve světle jeho velebnosti,
s milosrdenstvím a se spravedlností,
která z něho prýští.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 126,1-2ab.2cd-3.4-5.6 Odp. 3

Odp.: Hospodin s námi udělal velkou věc, - naplnila nás radost.

Když Hospodin přiváděl siónské zajatce, - byli jsme jako ve snách. -Tehdy byla naše ústa plná smíchu - a náš jazyk plný jásotu.

Odp.

Tehdy se říkalo mezi pohany: - „Velkou věc s nimi udělal Hospodin!“ -
Ano, velkou věc s námi udělal Hospodin, - naplnila nás radost.

Odp.

Hospodine, změň náš osud, - jako se mění údolí na jihu země. - Kdo sejí v slzách, - žnout budou s jásotem.

Odp.

Vycházejí s pláčem, - když nesou semeno k setí: - přijdou však s jásotem - a přinesou své snopy.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Verše z listu svatého apoštola Pavla, které si teď budeme číst, dýchají srdečností osobního dopisu nám, milovaným duchovním dětem.

Nebo:

Uvedená část je svědectvím o hluboce lidském vztahu apoštola ke křesťanům ve Filipech: s radostí za ně prosí a vroucně po nich touží láskou Krista Ježíše. Pavel vděčně připomíná jejich aktivní nasazení při šíření evangelia a zároveň vyjevuje svoji touhu, aby pokročili dál na této cestě za Kristem: proto prosí o růst jejich lásky. Pravá láska je základem a zdrojem rozpoznání těch skutků, které jsou skutečně k Boží chvále. Takové skutky jsou však především Božím dílem a jsou vykonané ve spojení s Ježíšem Kristem.

2. ČTENÍ Flp 1,4-6.8-11 *Abyste čistotou jen zářili a byli bez hříchu pro onen den Kristův.*

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Bratři a sestry!

Ve všech svých modlitbách s radostí prosím za vás za všechny. Vždyť od prvního dne až do této chvíle mi pomáháte v rozšiřování evangelia. Jsem totiž přesvědčen, že ten, který ve vás toto dobré dílo začal, přivede ho ke konci ke dni Krista Ježíše.

Ano, Bůh je mi svědkem, jak po vás po všech toužím láskou Krista Ježíše. A za to se modlím: ať stále víc a více roste vaše láska a s ní i poznání a všestranný úsudek, abyste dovedli volit to lepší, čistotou jen zářili a byli bez hříchu pro onen den Kristův, s plnou mírou dobrých skutků, vykonaných ve spojení s Ježíšem Kristem, k Boží chvále a slávě.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Lk 3,4.6

Aleluja. Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky! - Každý člověk uzří Boží spásu. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Ze století na století zní hlas Herolda Páně, svatého Jana Křtitele, a jeho výzva lidstvu, aby přijalo svého Pána a Osvoboditele.

Nebo:

Evangelní čtení je součástí zprávy o Janově činnosti před Ježíšovým veřejným vystoupením. První dva verše zařazují tyto události do rámce světových dějin, aby se naznačil jejich univerzální a světový dosah, proto jsou jmenováni představitelé politické a náboženské moci. Předchůdce Páně dostává své povolání na poušti, která je už ve Starém zákoně místem setkání s Boží milostí. Pak začíná vyzývat k obrácení a křtu, které jsou přípravnými kroky na Pánův příchod. Tak zvaný Janův křest nepřinášel odpuštění, protože byl jen prorockým znamením eschatologického očištění, které přinese všem Boží spásu skrze životodárného Ducha.

EVANGELIUM Lk 3,1-6 *Každý člověk uzří Boží spásu.*

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

V patnáctém roce vlády císaře Tiberia, když Poncius Pilát byl místodržitelem v Judsku, Herodes úředním knížetem v Galileji, jeho bratr Filip úředním knížetem v Itureji a v Trachonitidě, Lysaniáš úředním knížetem v Abiléně, za velekněží Annáše a Kaifáše, uslyšel na poušti Boží slovo Jan, syn Zachariášův.

Šel do celého okolí Jordánu a hlásal křest pokání, aby byly odpuštěny hříchy. Tak je psáno v knize řeči proroka Izaiáše:

„Hlas volajícího na poušti:

Připravte cestu Pánu,

vyrovnejte mu stezky!

Každé údolí ať je zasypano,

každá hora a každý pahorek srovnán;

kde je co křivého, ať je narovnáno,

cesty hrbolaté ať se uhladí!

A každý člověk uzří Boží spásu.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

ADVENT ZA ONOHO ČASU A DNES

Za onoho času, když byl Pilát místodržitelem v Judsku, když Herodes byl knížetem v Galileji, Jan uslyšel na poušti Boží hlas. Tak to bylo za onoho času. A jak by to znělo dnes? Ta první část by nám šla aktualizovat snadno, ale jak pak to další: Jan uslyšel na poušti světa Boží hlas, to už by šlo hůř. Kde je dnes Jan, který slyší Boží hlas? Je Jan v tobě, je mezi námi? Je v našem národě? Je na celém světě někdo, kdo slyší Boží hlas a jde zachraňovat svět? Boží slovo chce

být takhle konkrétně slyšeno a přijato, realizováno. Svatý Jan Křtitel volá: Připravte Pánu cestu pouští světa. Jeho posluchači na poušti žili, ti tomu volání dobře porozuměli, ti čekali toho, který má tou cestou přijít, aby je všechny zachránil. Je také nějaké čekání, nějaký advent, v dnešním světě, v nás? Je. A hned dvojí. Je dvojí adventní víra v dnešních lidech: víra v příchod Člověka a víra v příchod Pána, Vykupitele. Janova otázka: Jsi to ty, který má přijít, nebo máme čekat na někoho jiného? Ta je i v naší době vysoce aktuální.

Tak zvaná moderní víra moderních lidí minulého století vyhlíží Člověka: silnou osobnost, pevnou ruku. Přijde, už přichází, už je tu Člověk! Veliký Vůdce! Je to ten, je to onen. Tu je, tam je! Zbude nebe na zemi! A lidstvo dělá znovu a znovu stejnou zkušenost: Člověk spasitel hlásá na zemi ráj, ale vytvoří na zemi peklo. Teď si slibujeme nebe na zemi, spásu od svobodného hospodářského pořádku. Vytvoří nám ten nebe na zemi? Už to víme, že hospodářský liberalismus sám na to nestačí. Co tedy? Neměli bychom se už konečně začít vážně zabývat oním druhým adventem? Zabývat se Kristem Vykupitelem, který chce změnit víc než hospodářský systém: naše srdce, naše smýšlení, a tím i jednání. Který chce skrze nás měnit a změnit svět k lepšímu. Od čeho čekáš lepší svět ty, osobně? Od čeho český národ, dnešní sjednocující se Evropa? Od hospodářského zázraku, od bezcelních zón, od akcií a dividend?

Proč ne, ale podmínkou dobrého svobodného obchodu, velkých cen, je svědomitost a čestnost obchodníků a výrobců. Kde tomu tak není, tam, biblicky vyjádřeno, dál slepí vedou slepé a oba spadnou do jámy. Co je to tedy křesťanský advent lidstva? Odpověď je prostá, že se já, ty, druzí kolem nás vydáme na cestu naproti Pánu Ježíši. A když ne všichni lidé, tedy aspoň já a ty, my, co jsme tu pohromadě, ti lidé, kteří Boží hlas uslyší. Pravý advent lidstva začíná tam, kde lidé konečně chtějí být na druhé vedle sebe hodní. Kde se snaží být trpěliví. Kde vědomě neubližují a pomohou, kde jen trochu mohou, bez ohledu na to, zda to tak dělají i druzí. Běž a udělej i ty něco pro bližního vedle sebe, jak to Ježíš prikazuje! Ano, to je správná odpověď, to je správná adventní výzva nám všem: Bratře, sestro, i ty běž a udělej něco pro svého bližního vedle tebe, pro toho, který je na tom hůř než ty.

STARÝ ZÁKON VYCHOVATELEM KE KRISTU

Je tomu už řádka let, co se nám dostalo bohatěji prostřeného stolu Božího slova, třetího čtení z Písma svatého, kromě epištoly a evangelia ještě čtení ze Starého zákona. Když jsme těm čtením ze Starého zákona v průběhu roku naslouchali, nejednou jsme zapochybovali, zda to bylo potřeba. Má nám dnes tento předkřesťanský svět ještě vůbec co říci? Má to nějakou souvislost s námi? Není to spíše překážka na cestě za Kristem? Dnešní čtení nám mohou dobře pomoci k pochopení funkce Starého zákona v liturgii a v křesťanství vůbec. Cílem celého adventu a dnešní služby slova zvláště, je obrácení člověka k Bohu. Člověk se má změnit. Jenže člověk vůbec není nakloněn ke změnám, nemá je

rád a naše generace teprve ne. Prodělalala všelijakých převratů a obrátů tolik, že je k dalším pasivní a neochotná.

Všechny tři texty z Bible dnes mluví o obrácení k Božímu království: Prorok Baruch je už předvídá, ale to je ještě představa zcela lidská, hmotná a pozemská. V evangeliu svatý Jan Křtitel hlásá, že už je tu, už je ukazuje v pravé podobě. Svatý apoštol Pavel o čtyřicet až šedesát let později se raduje, jak je vidí uskutečněné v obci křesťanů ve Filipech. Nejprve pozorujme Barucha, sekretáře proroka Jeremiáše z dob vyhnanství v Babylóně. Jeho naděje na příchod Božího království se ztotožňuje s návratem ze zajetí, koncem života Božího lidu v rozptýlení mezi pohany. Jeruzalém je mu ideálním místem, kde budou žít židé svou spásu, oddělení od pohanů; ti ať zahynou, aby se tak naplnila Boží spravedlnost.

Jak jinou podobu má obrácení k Božímu království u svatého Jana Křtitele a vůbec v celém evangeliu. Zde se nemluví o politicko-společenských událostech, že Římané budou vyhnáni ze země, ale o životě ve sféře mravní: lidé změni své smýšlení a jednání, vše pokřivené se narovná. Nejedná se o spásu jen pro jeden národ, pro ten vyvolený, ale pro všechny: Každá bytost uzří Boží spásu, všichni jsou pozváni k obrácení, ze všech národů, ze všech ras. Místo dovolávání se Boží spravedlnosti, která trestá hříšníky, se tu velebí Boží milosrdenství, které odpouští těm, kdo změni smýšlení, obrátí se a litují svých hříchů. Shromaždištěm, zaslíbenou zemí Božího lidu už není jedno město, Jeruzalém, ale Eucharistická oběť a hostina. K Eucharistii se shromažďují děti Božího království, kolem ní jsou nejen shromážděni, ale i sjednoceni, před ní se prolévá Kristova krev za všechny, k hostině jsou pozváni všichni.

Svatý apoštol Pavel píše v epištole o radosti, kterou má z Filipanů, protože na nich vidí, jak se mezi nimi Boží království naplňuje: Ve svých modlitbách s radostí prosím za vás za všechny, vždyť máte účast na milosti mi svěřené, pomáháte mi v šíření evangelia, roste ve vás stále víc a více vaše láska, poznání, všestranný úsudek. Tato čtení zobrazují vývoj představ o Božím království. A jaký je vztah přečteného Božího slova k nám? Víme dobře, že už máme také patřit mezi křesťany, z nichž se může apoštol radovat, protože je mezi nimi láska. Protože se už osvobodili od starozákonních představ o Božím království z tohoto světa, o hmotném Jeruzalémě.

Máme už patřit mezi ty, kteří pochopili, že naším největším nepřítelem je náš lidský hřích. Pýcha, která nám brání jít cestou odevzdání se do Boží vůle a přijetí zásad Božího království. Máme už patřit mezi ty, kteří toto společenství v lásce umí viditelně prožívat při eucharistické hostině. To je smysl dnešního volání po změně smýšlení a po obrácení. Tak to pak zní celým adventem. Uslyšíme je letos lépe, pochopíme je hlouběji, přijmeme je jako Filipané? Ježíš Kristus sám přichází, aby nám je hlásal na Kalvárii tohoto obětního stolu. Otevřme teď dobře oči i uši, vzhůru srdce, abychom pochopili.

SVÁTOST SMÍŘENÍ

Abyste dovedli správně volit to lepší, abyste byli bez hříchu, s plnou mírou dobrých skutků, tak nám to dnes přál v epištole svatý apoštol Pavel. Připravte cestu Pánu! Kde je co křivého, srovnejte to! Kde je co hrbolatého, uhlad'te to! Tak nám dnes adventně káže svatý Jan Křtitel. Po koncilu naši biskupové uvedli do užívání obnovený řád svaté zpovědi. Změnilo se pojmenování, nyní se nazývá svátost smíření. Změnil se trochu i způsob zpovídání, ale především se měl změnit náš pohled na tuto svátost a její místo v našem životě. Zopakujme si dnes, jak se má nové pojetí svátosti projevit v našem každodenním životě. Obnovený obřad svátosti nás vyzývá, abychom pokání nebrali jen jako součást zpovědi. Pokání patří i do našeho každodenního života jako ctnost kajícínosti. Co se myslí touto ctností kajícínosti? Je to především schopnost uznat svou chybu, litovat jí, omluvit se a napravit ji.

Jsou lidé, kteří tuto ctnost mají, počínaje omluvou, když někomu v tlačenici šlápnu na nohu, až po omluvu, když zavíní mrzutost v domácnosti. Ale jsou lidé, kteří vidí vinu za všechno jen a jen na druhých kolem sebe. Ani je nenapadne podívat se také na sebe, zamyslit se nad sebou. Jejich prst ukazuje jen a jen na druhé. To on je vším vinen, to ona je vším vinna. A kdo nevidí a neuzná svou chybu, ten ji nenapraví, ten se nemůže polepšit. Když je to na pracovišti, je to zlé, ale to je na chvíli. Ale žít v jedné domácnosti, pod jednou střešou s takovým člověkem, který vinu za všechno vidí jen na druhých, to už je horší. Řečeno teologicky chybí těmto lidem právě tato ctnost kajícínosti, schopnost uznat svou chybu a napravit ji. Napravit se.

Malé děti tuto ctnost kajícínosti mají. Každý ji měl jako dítě. Když dítě něco vyvede, jak je celé zahanbené, jak slibuje přehorlivě: Mami, já už to nikdy neudělám! Proto asi Pán Ježíš nám dává děti za vzor: Nebudete-li jako maličci, Boží království nevidíte. Obnovená svátost pokání nás tedy vede k znovuzískání ducha Božího dětství. Abychom uměli uznat svou chybu, litovat, napravit ji, omluvit se. Kolik dobra tak vejde do našich rodin, do manželství, je snadné si představit. Vždyť dobré manželství, to není soužití dvou dokonalých lidí. Kdopak je tak dokonalý, aby občas nechybil, nešlápl druhému tak nebo onak na kuř oko. Neúnosné jsou ty chyby tam, kde schází duch kajícínosti. A vše se dá unést tam, kde ten, kdo chybil, umí dát najevo, že si to uvědomuje, že ho to mrzí, že s tou chybou poctivě zápasí. Tam je možné, aby jeden pomáhal nést břemena druhého, tam může zdomácnět odpuštění a smír.

Školou této kajícínosti je pak večerní zpytování svědomí. Zde v kostele je to společný úkon kajícínosti na začátku každé bohoslužby, společné kající pobožnosti farní rodiny několikrát do roka. Velkou školou kajícínosti je i svátost smíření. Jedná se tu o víc, než jen o smíření s Bohem. Je to smíření i s Církví, s lidmi kolem, se společností. Někdy lidé zpověď chápou jen jako soukromou záležitost mezi sebou a Bohem. Myslí si, že stačí zajít do příšeří zpovědnice a tam si na Bohu samém vyžádat odpuštění hříchů. Jenže hřích není jen provinění proti Bohu. Je to i provinění proti sobě, často se na něj doplácí zdravím i nervy.

A je to i provinění proti lidem kolem. Hřích jako zápach zasahuje i je: pomluvou se poškodí dobrá pověst, zlostností se pokazí pohoda druhých, na nepoctivost se doplácí. Stačí jeden zlostník a otráví nedělní pohodu všem v domě.

Svátost smíření nás tedy vede k nápravě hříchu v celé šíři, kde způsobil zlo: u Boha, u sebe i u lidí kolem. Náprava po zpovědi se proto má dít nejen modlitbou, ale i postem a almužnou. Modlitbou máme napravit svůj vztah k Bohu. Postem, to je askezí máme napravit, polepšit, změnit zlé návyky. A almužnou, to je dobrými skutky máme napravit, co jsme na bližních poškodili. O této nápravě se kněz s kajícím dohodnou ve zpovědnici. Novému smýšlení, novému chápání svátosti smíření se budeme společně učit po celá léta. Jestliže jsem vám to dnes dobře pověděl a jestliže jste dobře poslouchali, bude ovocem naší dnešní úvahy radost. Půjdeme domů s radostným vědomím: Boží láska o nás pečuje. Chce, abychom přes naši hříšnost žili ve smíru a pokoji. Církev nám dala svátostí smíření veliký a krásný dar. A vybízí nás, abychom si osvojili ctnost kající, abychom se učili vidět své chyby, litovat jich a napravovat je i jejich následky. Povstaňme a odpovězme na to Bohu společnou modlitbou.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Poprosme Pána, jehož příchod v adventě vyhlížíme:

Kéž i v tento čas Pán povolá ty, kterým chce dát podíl na své učitelské, pastýřské a kněžské službě.

Dej, aby se celá naše farnost dobře připravila na radostné slavení vánoc.

Aby lidé uslyšeli tvé volání a šli za ním.

Abychom advent prožívali i v našich domovech.

Dej světlo našemu svědomí, abychom pravdivě rozeznávali své hříchy a nedostatky.

Dej nám sílu, abychom dokázali napravit, co zlého jsme druhým i sobě způsobili.

Pane Ježíši, nazývali tě přítelem hříšníků a tys ten název neodmítal. Ujmi se i nás, hříšníků, a odpusť nám naše viny. Pomoz nám, abychom přinášeli ovoce lásky a žili ve spravedlnosti a v pravdě, s tebou a v tobě, jenž žiješ a kraluješ na věky věků. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

Prosíme tě, Bože, vyslyš naše modlitby a přijmi tyto dary; nemůžeme se spoléhat na své zásluhy, dovoláváme se však tvého milosrdenství. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

1. ADVENTNÍ PREFACE

Dvojí příchod Kristův

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky, skrze našeho Pána, Ježíše Krista. Neboť on přišel a stal se jedním z nás, splnil sliby dané praotcům a otevřel nám cestu k věčné spáse; a my v modlitbách a bdění čekáme, že se i na nás splní tvé sliby, až přijde, aby zjevil svou slávu. A proto s andělskými sbory, které stojí u tvého trůnu a ustavičně ti slouží, a se všemi nebeskými zástupy zpíváme píseň o tvé slávě a voláme:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ Bar 5,5; 4,36

Vzchop se, Jeruzaléme, a postav se na výšině a uvidíš radost, která k tobě přichází od tvého Boha.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Bože, byli jsme nasyceni duchovním pokrmem a pokorně tě prosíme: dej, ať se účastí na této svátosti učíme moudře hodnotit věci pozemské a usilovat o dobra věčná. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ A

Třebaže slova evangelia, zvláště ta o změně života, o obrácení, jsou výzvou a nezní nám příliš lákavě, jejich autorem je ten, kdo nás stvořil. A stvořil nás ke štěstí, pro společenství se sebou samým. Jeho slova jsou nám tedy vodítkem, jak takového cíle dosáhnout. Nejen to. Svatý Jan Křtitel sám hlásal Ježíšova slova "Obráťte se, neboť se přiblížilo nebeské království." a žil je. Abychom stejná slova mohli hlásat i my, a k tomu jsme jako křesťané povoláni, je nezbytné přijmout je za svá. S těmi slovy přijímáme i jejich autora.

K ZAMYŠLENÍ B

Poušť, na které se dnes prostřednictvím Božího slova nacházíme spolu s s Janem Křtitelem, je podmanivým symbolem toho nejpodstatnějšího: jde zde především o přežití a o nejnужnější prostředky k němu: vodu, pokrm a cestu. Jsou to základní prvky naší existence. Vše nepodstatné a nadbytečné se tady

odkládá. V tomto smyslu je celý advent vroucím pozváním k znovuobjevení podstaty naší víry, výzvou ke zbavení se všech nánosů a zbytečností. Cestu vedoucí ke zdroji a smyslu nám svým kázáním ukazuje Jan: je to naslouchání Božímu slovu, obrácení, křest, odřeknutí se zla a přijetí Krista, prostý způsob života. V našem adventu jde totiž především o znovunalezení Boha, nikoli však toho poněkud přizpůsobeného našemu obrazu a našim představám, ale Boha evangelia.

K ZAMYŠLENÍ C

„Tehdy byla naše ústa plná smíchu a náš jazyk plný jáso tu.“ Toto zvolání starozákonního žalmu, opravdového radostného zpěvu vracejících se vyhnanců do své vlasti, nám nabízí hlavní znělku nejen pro liturgii 2. adventní neděle, ale pro celý náš život. Je oslavou radosti. Už se můžeme vrátit domů, cesta je volná. Prorok Baruch v prvním čtení ukazuje radostné procesí putující ke svobodě. Svatý apoštol Pavel s radostí prosí za křesťany ve Filipech i za nás, když mu pomáháme v rozšiřování evangelia. A svatý Jan Křtitel v evangeliu volá: „Každý člověk uzří Boží spásu.“ Křesťanství, to je radostné poselství, zaznívajícím a šířícím se na leckdy šedém pozadí beznaděje a smutku, poznamenaném bolestí a utrpením. Zvlášť v tomto čase si to máme uvědomit, a nejen to. Právě radosti totiž má náš svět tolik zapotřebí.